Tanq̄ʒ leo rugi. Sicut rugitus leonis īpedit aures ne aliū ſonuʒ ex cipiant: ſic diabolus fideliū mentes terēdo· ⁊ illicita ſuggerendo a via ve ritatis ne vocē chriſti audiant auertit.
Circuit. Tanq̄ʒ hoſtis obſidēs muros clauſos· explorat an ſit pars ali qua muroꝝ minus ſtabilis· cuius aditu ad interiora penetret: offert oculis formas illicitas ⁊ faciles voluptates· vt viſu deſtruat caſtitatē. aures ꝑ ca nora: vt emolliat chriſtianū rigorem. Linguam ꝯuicio ꝓuocat. manum ī iurijs laceſſentibꝰ ad cędem inſtigat· bono res terrenos ꝓmittit· vt celeſtes adimat. Et cum latēter nō poteſt fallere· addit apertos terrores. In pace ſub dolus· in ꝑſecutione violentus· ꝯtra quem animus debet tantuʒ eſſe paratus ad reſiſtē dum: quantū ꝑatus ē ille ad impugnandū.

Scientes eandē Tanto maiorem ha bete fiduciā· quanto ꝯſtat: quia nō vos ſo li tentamini: ſed ipſa paſſio q̄ vos fatigat ē eadem ⁊ ꝯmunis no ſtrę fraternitati· i· fra ternę eccleſię· quę eſt ꝑ totum mundum. et quia a ꝯſtitutōne mū di ſemꝑ paſſi ſunt iu ſti: pudeat vos ſolos p̄ omnibus non poſſe pati.
Scripſi. Vobis nō vt imꝑans· ſed ob ſecrans ⁊ ꝯteſtans au toritate ſcripturarum hanc eſſe veram grati am quā ſcribendo p̄ dico: quia nō ē in alio aliquo ſalus: in quo oportet vos ſaluos fi eri. vel obſecrās vos vt faciatis hanc grati am· in qua ſtatis· qua ībuti eſtis· eſſe veram gratiā veſtram ⁊ ꝑfi cientem vobis. Qui gratiā ſpernit nō gra tiam minuit: ſed hanc non ſuam· i· non ſibi vtilem reddit.

In babilone. Romam vocat babi lonem ꝓpter confuſio neʒ multiplicis idola trię: in cuius medio ſā cta eccleſia adhuc ru dis ⁊ parua iam fulge bat ſicut plebs iſraeli tica paruo numero et captiuata ſedens ſuꝑ flumina babilonis· abſentiam ſanctę terrę deflebat· nec canticū domini in aliena terra cantabat· ⁊ bene dum auditores hortat̄ ad patientiam aduerſitatū pręſentium: dicit eccleſiā quę ſecū eſt in babilo ne ꝯſtitutam· i· in ꝯfuſione tribulationū· quia ſancta dei ciuitas a ꝑmixtio ne ⁊ p̄ſſura diaboli· non poteſt eſſe immunis.

ſiudicii ſcorpis ⁊ anime.
viſitationis. Omnē ſollicitudinē
ſſicut anchorā ī mari.
veſtram ꝓijcientes in eum: quoni
† ſita proijcite vt ⁊ vos collaboretis adiutrici gratie.
am ipſi cura ē dę vobis. †Sobrij
ſnō intēti delectationibus ſeculi.
eſtote ⁊ vigilate· quia aduerſarius
veſter dyabolus tanquā leo rugi
ens circuit quęrēs quē deuoret:
ſfides ſit quaſi murꝰ
cui reſiſtite fortes in fide. Scien
tes eandem paſſionē ei que i mū
ſqō ex vobis ē facite.
do eſt veſtrę fraternitati fieri. Deꝰ
† ſfidei ſpei ⁊ aliarū ſdator
autem †omnis gratię qui vocauit
nos in ęternam ſuam gloriam in
ſexiſtētes vt mēbra.
chriſto iheſu modicum paſſos:
† ſilis virtutibus quas iam habetis ſuꝑaddet alias virtutes †ſad ꝑferendas tribulatōes.
† ſmēbra timore ⁊ errore diſſoluta in vnitatē eccleſie reducet.
†ipſe ꝑficiet· †ꝯfirmabit· †ſolida
bitq̄ʒ. Ipſi gloria ⁊ iꝑiū i ſęcula ſę
† ſqui mihi neceſſarius erat: ſed cauſa veſtre ſa lutis eum dimiſi.
culoꝝ amē. †Per ſiluanū vobis
fideleʒ fratrem vt arbitror ſcripſi
ſvt cito poſſitis ītelligere
breuiter: obſecrans ⁊ conteſtans
hanc eſſe verā gratiā dei in qua ⁊
† ſqō ego dico vobis dicunt ⁊ alii.
†ſtatis. Salutat vos eccleſia quę
† ſeuāgeliſta a me baptizatus· a me doctus.
ē in babilone coelecta· †⁊ marcus
† ſin ſignum ꝯmunis fidei.
filius meus. †Salutate inuicem
† ſpacifico colūbino· non ficto non ſubdolo
† ſa gratia incepit· in gratia finit.
†in oſculo ſancto: †gratia vobis
† ſquaſi qō prenoīatis eccleſiis ſcribo· omnibꝰ ꝑ orbem terrarū eccleſiis ſcribo.
omnibus †q̄ eſtis i chriſto iheſu.

¶ Argumentū in ſecundā epiſto lam canonicam petri.

¶ C. .I.

Simon petrus. Iſtam eiſdem quibus ⁊ primā ſcribit epiſtolaʒ· ele ctis ꝓſelitis diſꝑſionis ponti galatie capa· aſię ⁊ bithinie· ꝯfirmās eos ad uerſus pſeudo q̄ verā doctrinā auertentes· ſuos inducebant errores· vt q̄ ꝑſecutoribus nō ceſſerūt: hereticis nō cedant.
Seruus et apo. Commendatur ꝑſona ſcribentis.
Coęqualem. Coęquales ſibi cognoſcit nō ꝑ circūciſione: Sed quia eandem quā ipſe acceperant chriſti gratiā ⁊ fidem· ⁊ hanc ꝑ opa exercebāt
In iuſticia. Hanc iuſticiam nō humana prudentia repperit· nec legis ī ſtitutio docuit· ſed noſter ſaluator in euangelio oſtendit: niſi abundauerit iuſticia veſtra pluſq̄ʒ ſcribaꝝ· ⁊ phariſeoꝝ non intrabitis regnū celoꝝ.

Simon petrꝰ per fidē huic mundo ſa piētes mortuos eſſe de clarat: eiſdemq̄ʒ pietatis quanta ſit magnitudo luce ipſa clariꝰ ma nifeſtat.

¶ C. .I.

† ſobediens ſcʒ fidei. †ſagnoſcens veritatem firmus in fide
†Simō †pe
ſhumilis †ſnuncius ſaluatoris ⁊ regis noſtri.
trꝰ †ſeruꝰ ⁊ †aplus
iheſu chriſti his qui coęqualē no
† ſdiuina electione †ſnō in circūciſione le gis equati eſtis antique plebi dei· ſed fide que ſi ne operibus legis ſaluat.
biſcum †ſortiti ſunt fidem †in iuſti
cia dei nr̄i ⁊ ſaluatoris iheſu chri
ſti. Gratia vobis ⁊ pax impleatur
† ſvel ag· ſin quo ē vite eterne ꝯſummatio. vn de ſunt ꝯſummati in vnū.
†in cognitioneʒ dei ⁊ chriſti iheſu
ſdona
domini noſtri. Quomodo omia
nobis diuinę virtutis ſuę quę ad
ſobtinēdā ſꝯſeruandā
vitam ⁊ pietatem donata ſunt: ꝑ
† ſ⁊ hoc ſꝑ cognitionē ſaluatoris omīa myſte ria diuinitatis quibus ſaluaremur cognouimꝰ.
†cognitionē eius qui vocauit nos
† ſquando tranſfiguratus eſt in monte·
† ſmiraculoꝝ † ſvel ꝑ quem chriſtum vel ꝑ que dona ſcognitionem.
ꝓpria †gloria ⁊ †virtute· †ꝑ quam
† ſquāto ꝑfectius quis deū cognoſcit tāto plus ꝓmiſſorum eius magnitudinē ſentit.
†maxima ⁊ precioſa nobis pro
ſgratia ſit vobis ⁊ pax vt ꝑ hoc
miſſa donauit. vt ꝑ hoc efficiami
† ſcoheredes filii dei nō per naturam· ſed per gratiā· ita tamē vt ſitis fugiētes ne corrumpami ni a ꝯcupiſcentia.
ni †diuinę conſortes naturę· fugiē
tes eius quę i mūdo eſt ꝯcupiſcē
tię corruptionem. Vos autē curā

Gratia nobis. In prima multiplicet̄ in hac adimpleat̄· q̄ illā incipientibus hāc perfectioribus ſcribit. Multiplicat̄ gratia bene proficientibus ī hac vita per fidem. Adimplebit̄ ꝑuenien tibus in alia vita per ſpeciem· vnde addit ī cognitione dei· n· vt noſcatis vnum verū deum: ⁊ quē miſit ihe ſum chriſtum.
Quomodo oia nobis. Ita adim pleatur· vt ꝑ eum co gnoſcatis quomō· i· quā ꝑfecte ſiīt nobis donata ꝑ gratiaʒ eiꝰ omnia dona· non in firmitatis ſicut in ve teri lege quę nemineʒ duxit ad ꝑfectū. Sʒ dona virtutis ſuę· q̄ ſunt ſufficientia ad vi tā· ⁊ pietatē· quia om nia quęcūq̄ʒ audiuit a prē· nota fecit. Vel ſi legat̄ quę ad vitā ⁊ pietatem donata eſt, ita exponit̄: vt cogno ſcatis quomō domi nus nobis omnia vir tutis ſuę dona iuxta moduʒ noſtrę capaci tatis ꝯſtiterit: quę vir tus donata ē ad vitā ⁊ pietatē ꝯſequendā.
Propria gloria Non angelum nō ar changelum· ad ſaluā dum miſit: non in no bis aliquid boni per quod ſaluaremur in uenit: Sed infirmos ⁊ inglorios ſua virtu te reꝑauit ⁊ gloria.
Maxima et pre cioſa nobis pro miſſa donauit. Id eſt· vitam ęternā· quā ꝑ eius cognitio nem cōſequimur. vel quę ꝓmiſit nobis de conuerſione aliorum per nos. vel aduentu ſpiritusſancti. vel de potentia miraculorum donauit.
Nobis promiſſa donauit. Vel ideo nobis qui natura ſumus iu dęi· qui magiſterio ipſius corporaliter vſi ſumus· omnia ſacramenta reſe rauit· ⁊ ideo maxima ⁊ p̄cioſa ſpiritusſancti ꝓmiſſa donauit: vt ꝑ hoc etiā vos qui ex gentibus eſtis. qui carnaliter chriſtum non vidiſtis· diuinę ſuę naturę donaret eſſe ꝑticipes· vt ſicut nos promiſſa ab illo vel accepimus· vel accepturos confidimus: ſic ⁊ vos credentes de donis eius ſitis īdubij.

Miniſtrate in fi. Non ſolum fugiatis ↄcupiſcentiam mundi. Sed etiam miniſtrate in fide veſtra virtutē·quaſi ſeruili ⁊ humili modo oſtendite fratribus virtutē·i·conſtantiā veſtrę bonę ↄuerſationis quę fidei īgerenda eſt: ne ſine opibus fides ocioſa ſit: vt alios veſtro exemplo in bona ↄuerſatione ↄfirmetis. Vos dico omnē curā ſubinfe. In ſolo deo ſit omnis veſtra cura in occulto cordis: ne ſitis molles ⁊ diſſoluti.

In ſcientia autē abſtinen. Cū bona facere didiceritis ſpe ęternę vitę mox a malis abſtinete: ⁊ in cogitatiōe ⁊ in opere ne in vacuū ſcientia celeſtiū cedat: Si ſe ab illecebris ſeculi aliquis nō coerceat.

In pietate fra. Non alterius rei īmitu pietatis opera adverſarijs veſtriſ impēdatis: niſi fraternę dilectionis: vt ꝑ eis oretis vt ↄuertantur·qui doctrina veſtra vel īcrepationibus noluꝰt conuerti.

Charitatē. Dei quę merito amori fraternitatis adiungitur quia nec deus ſine ꝓximo: nec ꝓximus ſine deo ꝑfecte diligit.

Hęc enim ſi ⁊c. Ideo hęc tenete·⁊ alijs miniſtrate. qꝛ hęc omnia ſi aſſint vobis in affectu cordis·⁊ etiam ſupent·i·aduerſū viciorꝫ bella ꝑualuerint non vacuos virtutibus conſtituent ī hoc ſeculo: vl' ſine fructu in futuro. vel non vacuos ī vobis ipſis ſicut vas omni bono liquore vacuū: nec ſine fructu ī alijs: quos exēplo vr̄o ↄuertitis.

Cecuſ ē et manu. Oculus ſcientiā·manus opationem deſignat. Cecus eſt ⁊ manu tentans·qui ſcientiam rectę opationis non habens: quidq̇d ſibi rectum videt' opatur ⁊ lumen veritatis ignorās· quaſi manū ad opus qđ nō videt extēdens·greſſus in iter qđ nō ꝓuidet extollit·ideoqꝫ miſer in ruinā ꝑditionis quā ꝓſcire neqbat: incidit.

omneꝫ ſubinferentes·miniſtrate

† ſbone opationis ·†· ſ ī bona ↄuerſatione diſcite bene facere ſpe eternorꝫ·nō tpalium.

in fide veſtra in †virtute·† in virtu

† ſ diſcretionis ſciēdi quid·cui·quādo·vel quō ſed quia ſub ſpecie diſcretionis ſolet blādiri voluptas ideo in ſci·miniſtra·abſti·

te autē †ſcientiam· in ſcientia autē

† ſa malis ſa voluptatibus ·†· ſ abſtinentiā patientia ſequit': vt qui a voluptatibus mūdi ſe ↄtinet: aduerſa quoqꝫ eius ſuſtineat.

†abſtinentiam·† in abſtinētia aūt

† ſ vt erga eoſ quos toleratis pie ſolliciti ex charitate ſitis.

patientiā· in patientia autē †pieta

tem· in pietate autē fra ternitatis

amorē·in amore aūt fraternitatis

ſdei.

charitatē. Hęc enim ſi vobiſcum

† ſbella viciorꝫ ·†· ſin preſenti ſ quo ad vos ipſos ſnō apparebit in ↄſpectu meo vacuus

aſſint ⁊ †ſuperet: †nō vacuos nec

† ſin futuro ſquo ad alios ſvirtutum ſ mercedis ·†· ſin die iudicii quādo cognoſcetur ihe

ſine †fructu vos ↄſtituent †in do

ſus·vel ī cognitione·i·ꝓpter hoc qꝛ cognouiſtis.

mini noſtri iheſu chriſti cognitiōe

† ſ vere hec tenēda ſunt: quia ·†· ſa lumine diuini ſolis alienus.

†Cui enim non ꝓſto ſunt hęc †cęcꝰ

† ſnon habēs ducem boni itineris.

ē ⁊ †manu tentans: obliuionē acci

† ſꝑ baptiſmū vel ꝑ penitentiā ·†· ſoriginaliū vel in quibus diu ↄſueuerat.

piens †purgationis †veterū ſuorꝫ

† ſactualiū ·†· ſquia cecus ē qui hoc nō habet

†delictorum. †Quapropter frēs

† ſmaiori ſtudio ad hec retinēda laborate.

†magis ſatagite: vt ꝑ bona opera

† ſoſtēdatis vos certe vocatos a deo ⁊ electos benefaciendo faciatis vos certos de premio veſtre vocationis.

†certā vr̄aꝫ vocationē ⁊ electionē

ſhec miniſtrate·quia·

faciatis. hęc enim facientes·non

† ſmortaliter ·†· ſin futura vita ·†· ſminiſtrādo hec.

†peccabitis †aliqñ. †Sic em̄ abū

† ſ·i·virtutes ꝑ quas introibitis ad vitā.

danter miniſtrabit' vobis †introi

tus in ęternum regnū domini no

† ſquia adeo vtilia

ſtri ⁊ ſaluatoris iheſu xp̄i. †Pro

pter qđ vos incipiam ſemꝑ cōmo

† ſvel ſuꝑ his ſ octo gradibus ·†· ſ qđ in preſenti de his poteſt ſciri ſmonebo.

nere †de his: Et quidem †ſcientes

† ſq̄uis ↄfirmati ſitis ·†· ſin futuro meliꝰ videbitis·⁊ melius ↄfirmati eritis: nec erit opus moneri.

⁊ †ↄfirmatos †vos in pręſenti ve

ritate. Iuſtum autē arbitror quā

† ſ·i·corpore ī quo iter huius vite agit'·⁊ ↄtra aduerſarios veritatis certamē agitur.

diu·ſū ī hoc †tabernaculo·ſuſcita

† ſideo magis inſto·quia cito remouebor a vobis·⁊ multi pſeudo ſubintrabūt·cōtra quos vos oportet armari.

re vos in ↄmonitione: †certꝰ qꝫ velox eſt depoſitio tabernaculi mei.

Secunduꝫ qꝫ ⁊ dominus noſter

† ſvt uenio romā iterū crucifigi·⁊ alibi extēdes manus tuas·⁊ alius te cinget ⁊c.

iheſus chriſtus †ſignificauit mihi

Dabo autē operam ⁊ frequenter

ſvolo

habere vos poſt obitū meum: vt

ſhabeatis

horum omniū memoriā faciatis.

† ſ ideo adeo ſum ſollicitus: quia magna res ē quā doceo.

†Non enim indoctas fabulas ſe

cuti·notam fecimus vobis domi

† ſqua omnia opatur ⁊ cōtinet ·†· ſ qua omia futura ab eterno preuidit.

ni nr̄i iheſu chriſti †virtutē ⁊ †ꝓſci

† ſpotius docemus vos ea magna que vidimꝰ ⁊ audiuimus de illo tranſfigurato in monte ·†· ſfuimus.

entiam: †ſed ſpeculatores †facti

† ſquia hoc magnū fuit ſ quaſi accepit a deo ſecundū qꝫ homo.

illius magnitudinis. †Accipiens

ſ ſquādo facies ⁊ veſtimenta eius fulſerunt ·†· ſꝑ voceꝫ dilapſam glozia deitatis eiꝰ claruit

em̄ a deo patre †honorē ⁊ †gloriā

Et in octo gradibus aſcenſus eius. Et hic petrus octo virtutū gradus numerat·fidem·virtutē·ſcientiaꝫ·abſtinentiā·patientiam·pietatē·fraternitatis amorē·charitatem·quibus fugiētes mundialis ↄcupiſcentię corruptionem·ad habitationē regni cęleſtis aſcendere debemus·de quibꝰ pſalmiſta. Aſcenſus ī corde ſuo diſpoſuit ī valle lacrimarum in loco quem poſuit: ⁊ infert ⁊ ambulabūt de virtute in virtutem ⁊ videbit' deus deorū in ſion.

Incipiam. Vt ſit vobis introitus patens ad ſancta ſanctorum. iterum ⁊ iterum monebo vos·⁊ ſemꝑ ero in inceptione: q̇a nunqꝫ erit finis monitionis. Quod ergo n̄ eſt mihi pigrū ſępius iterare. vobis non ſit oneroſum ſępius audire.

Et quidē ſcien. Quare vult monere illos qui ſciunt ⁊ ↄfirmati ſunt: ideo ſcilicꝫ vt ſcientiā quā habēt operibus exerceant: ⁊ veritatē cuius preſentia ↄfirmati ſunt· fixa mente cuſtodiant: ne quando ꝑ magiſtros erroris excidant a ſimplicitate ⁊ caſtitate fidei.

Iuſtum a ar·⁊c. Ideo monebo: quia iuſtū arbitror (ꝑ hoc qꝫ dominus benigne vocauit me ⁊ ↄfirmauit· ⁊ alios cōfirmare monuit·dicens: cōfirma fratres tuos) ſuſcitare vos quaſi dormiētes ad hęc ꝓdicta ſemꝑ exiſtens in commonendo ſollicitus.

Depoſitio tabernaculi. Pulcrę n̄ mortē·ſed depoſitionē vocat. quia ſic ē famulis dei carnis retinacla exuere: ſicut viatoribꝰ ↄfecto itinere domū ꝓpriā ꝑ habitatiōe tabernaculi adire: ⁊ ſicut poſitiſ in expeditione ꝓſtrato hoſte ad patriā redire.

Obliuionē acci. Quando homo de peccato in peccatū cadit: videt' oblitus pacti qđ in baptiſmo cum deo inijt.

Certam veſtram uo. Multi vocati·p·e· Certa ergo ē vocatio cunctorum qui ad fidē veniunt. Qui vero fidei ſacramentis quę pceperunt bona opera quoqꝫ ꝑſeueranter adiungunt: iſti ſuā vocationē·etiā electionem certam intuentibus faciunt. Sic et qui poſt vocationē ad vitia vertunt': cum in his vitijs ex hac vita migrauerint: iam omnibus certum redditur: qꝫ reprobi fuerint.

Non peccabitis aliquādo. Id ē·ad vitā ęternaꝫ attingetis: vbi amplius nō peccabitis. vel criminalia vitabitis: quę qui egerit non habet hereditatē in regno chriſti·a quibus immunis iuuante domino ꝑmanet: q̇ ſupradictis virtutibꝰ ſe mācipauerit. Sine venialibꝰ vero nullꝰ eſſe pōt.

Sic eni abun.⁊c. Ezechiel loqnēs de ędificio in monte ↄſtituto ait.

Dabo aūt operā. Quia cito tranſiturꝰ: ideo interim dū viuo dabo operā vt vos frequenter·ſcilicet quotiēs inſtabūt pſeudo·⁊ volent vos abſtrahere: habeatis hęc in memoria poſt obitū meum·quādo me ꝓſentē nō habebitis doctorē. nō quolibet modo habere ſed ita vt horum memoriaꝫ faciatis·opere adimplendo·⁊ alios docendo.

Poſt obitum. Obitus dicit' ſanctorū·qñ exeunt obuiā ſponſo.

Non eni indo.fa. Hic ⁊ paganos tāgit·⁊ hereticoſ. Pagani q̇dq̇d eos delectabat deos appellare non timuerūt. Heretici acceptis dei veri miſterijs de cętero non diuinis ſcripturis attendere·ſed potius ad ſenſū erroneum has male interpretādo transferre ſtuduerunt.

Sed ſpecu.fa.il·ma. Tranſfiguratio domini ⁊ claritas eius· ſignū erat reſurrectionis ſuę ⁊ noſtrę. Per heliā qui cū eo apparuit·intelligit' reſurrectio eorū qui fuerunt ante legem. Per moiſen eorꝫ qui ſub lege. Per petrum ⁊ iacobū ⁊ iohannē eorum qui ſub gratia· vel ꝑ moiſen mortuum mortuorum·per viuos viuorum.

Et habemus fir. Quod dixi vobis non ē fabuloſum· ſed certũ· ⁊ nõ tantum his ſignis declaratũ· ſed etiã ad ꝯfirmationem noſtrę p̄dicationis habemus ꝓpheticum ſermonem dauid. Dominus dixit ad me· f· m· e· t· e· b· g· t· firmiorem inter alios ꝓphetas· qꝛ clarius alijs de chriſto ꝓphetauit

Firmiorē pro. ſermo. Si quis teſtimonio noſtro minus credit: qꝛ in ſecreto gloriã redēptoris ꝯſpeximus, certo ſermoni ꝓphetico nullus audebit ꝯtradicere.

Cui attendentes beneſa. Ut luceʒ poſſitis habere ſcientię· hoc intelligentes quia nullus ſanctorũ ꝓphetarũ ꝓpria ſua iterpretatione populiſ dogmata vitę p̄dicauerit: ſʒ quę a deo didicerãt in ſecreto· hęc plebi dĩ obſuãda tradebãt. Diuini gētiuʒ de corde ſuo fingebãt. Sicut ergo ꝓphetę ñ ſua· ſed dei verba ſcribebant, ita lector non ſua interꝑtatione vti debet· ne a fide exorbitet· Sed laboret attēdere quomõ verba ſua voluerit intelligi: ille qui ſcripſit.

In caliginoſo loco. In huius ſeculi nocte plena tentationibus ⁊ vitijs ⁊ erroribus· vbi difficile inuenitur quiſq3 qui non offendat· ꝯtra quę neceſſaria ē hęc lucerna. Sed nunquid ſemꝑ erit neceſſaria? Non vtiq3. Sed donec dies· i· in futuro appareat claritas dei. ⁊ lucifer· i· clarus intellectꝰ noſter. vel ipſe chriſtꝰ oriatur in cordibꝰ noſtris. Dilectio erit q̃lem nunc optamus· ⁊ q̃ nõ eſt· ſuſpiramus ⁊ qualis erit· ſinguli i ſingulis videbimus: quomõ nũc facies noſtras alterutrũ videmus. Interim ad nocturnam lucernã ꝑtinet: ꝙ filij dei ſumus ⁊ nondũ apparuit q̃d erimus ad ꝑparationē impiorꝝ dies ſumus: ad ꝑparationem futurę vitę lucerna indigemus.

ſ clarificandũ.
voce delapſa ad eum huiuſcemo-
† ſ a patre glorioſo magnificante ⁊ glorificante filium ·†· ſ ꝯſubſtãtialis.
di† a magnifica gloria: Hic ē† fili
us meus dilectus· in quo mihi cõ
ſ qꝛ nullꝰ ei ſuccedet.
placui· ipſum audite. Et hanc vo
† ſ petrus iacobus· iohannes ·†· ſ ad ꝓprobandam eius diuinã naturã.
cem† nos audiuimꝰ† de cęlo alla-
† ſ thabor vel ſimilē ei audiuimus in alio mõte· i· oliueti quãdo orabat.
tam· cum eſſemus cũ ipſo in† mon
te ſancto. Et habemus firmiorem
propheticũ ſermonē· cui attēden
ſ operando   ſ vl' ardēti
tes benefacitis q̃ſi lucernę lucen-
ti i caliginoſo loco· donec dies illu
ceſcat: ⁊ lucifer oriatur in cordibꝰ
veſtris. Hęc primũ intelligentes
† ſ· i· ꝓpria ꝓphetantis volũtate ſed ſpirituſancto in eo loquente.
ꝙ omis prophetia ſcripturę† pro
pria iterpretatione non fit. Non
enim voluntate humana allata ē
aliquãdo prophetia: Sed ſpiri-
tuſancto inſpirati locuti ſunt ſan-
cti dei homines.

C. II.

Fuerũt vero
⁊ pſeudo prophetę in
† ſ iam ſunt ſed timore ꝯprimũtur. ſed poſt obitum meũ manifeſtabuntur.
populo. Sicut ⁊ in vobis† erunt

Hęc primum intelligentes. Attendite prophetico ſermoni· nam a deo eſt· qd' poteſt probari per hoc ꝙ probetia non eſt talibus verbis ⁊ tali modo locutionis ſcripta· quali vtunt' homĩes in locutione ſua· ⁊ quali ſeculares ſcripturę ſunt ꝯpoſitę: ⁊ interꝑtatę: ⁊ vere nõ eſt locutio ꝓphetarum ſecundũ ſuam vel audientiũ voluntatē· ſed ſecundũ voluntatē ſpirituſſancti· qui loquebat' in illis.

Non enim volũtate humana. Sicut in poteſtate ꝓphetarum ñ erat ſemꝑ habere ſpiritũ· ſemꝑ futura p̄dicere· ita nõ erat poteſtatis eorũ vt quecũq3 vellent· docerēt· ſed ea ſola docebant: quę a ſpiritu didicerant hęc ideo dicunt': nequis ad libitum ſuũ ſcripturas exponat. C. II.

Fuerunt ⁊c. Ideo ita vos cõmoneo· ⁊ tot autoritatibus vtor· ne decipiamini ꝑ pſeudo: qui fingunt chriſtum nondum veniſſe. Vel ſi veniſſe fatent': aliquos errores interſerũt: qui grauiter punient' ꝑ mendacijs ſuis cum ſuis ſequacibus. Sicut i populo iſrael fuerũt pſeudo ꝓphetę· qui falſa nunciabant ⁊ iudicium ꝑpetuę damnationis ſuſtinuerũt: ſic ⁊ iſti.

Sectas. Sectę latine hereſes grece cũ quis ſtulta obſtinatione errorē quē ſemel ꝯcepit: ſemꝑ ſectari nullatenꝰ ceſſat· qd' ꝓpriũ hereticorꝝ eſt.

Perditionē. Merito ꝑditionē ſibi inducũt· qui redemptorē ſuũ negant· vel nõ qualem veritas oſtendit: Sed qualē ſibi ipſi fingunt ⁊ p̄dicant· ⁊ ꝓpterea alieni a redēptore nil certiꝰ quã foueã expectant.

Uia verita. blaſ. Per hereticos· nõ ſolum i eis quos ſuę hereſi ſeductos aſſociãt.

ſ in corda vrã
magiſtri mendaces: qui introdu-
† ſ doctrinas que ſecant ⁊ ſeꝑant a deo· vnde peribunt·   ſ chriſtũ
cent† ſectas ꝑditionis· ⁊ eum qui
† ſ ſanguine ·†· ſ vel nos ·†· ſ eſſe † ſ negata veritate iducũt falſitatē· ꝑ qua cito ꝑiclitabunt
† emit† eos† deum negant:† ſuper
ducentes ſibi celerem ꝑditionem
† ſ a quibus graue eſt caueri· quia multi ⁊c. ſ nullã ſpem vite future habētes ꝯcupiſcētias predicãt quibus carnales facile ꝯſentiunt.
† Et multi ſequent' eorum luxuri-
† ſ caſtitas· ⁊ cetera bona opera.
as: ꝑ quos† via veritatis blaſphe
† ſ nõ cauſa religionis ſed auaricie· vt aliquid lucrētur· fingũt nouas doctrinas· nec vos emũt deo· ſed de vobis ſibi aliquid cõmodi acquirũt.
mabit'. Et i† auaricia fictis verbis
† ſ magiſtris ⁊ ſequacibus.
de vobis negociabunt': † quibus
† ſ pene eterne iam olim apud deũ eis ꝑuiſe ñ ceſſant· preſentialiter excruciãt· nec fine carebũt
† iudicium iam olim non ceſſat· et
† ſ diabolus mõ decipiens· poſtea tormētaturꝰ· ·†· ſ ꝓbat a maiori.
† ꝑditio eorũ non dormitat.† Si
ſ qui digniores nature
enim deus angelis peccantibus
† ſ alia tranſlatio ⁊ carceribus caliginis inferni retrudens· tradidit in iudicio puniēdos ſeruari
non peꝑcit:† Sed rudentibus in
ferni detractos in tartarum tradi
† ſ· i· tradidit· vt reſeruarentur in iudicium· i· damnationem.
dit cruciãdos·† in iudiciũ reſerua
† ſ· i· hominibus ſcdm originē primi peccati viuentibus.
ri:† Et originali mũdo nõ pepercit
† ſ quia iuſticię opa faciens qualiter coram deo viuendum eſſet oſtendit·
Sed octauum noe† iuſticię preco
† ſ inducens mũdo diluuiũ· i· ſubmerſionē impiorum.
nem cuſtodiuit:† diluuiũ mundo
ſ ſed
impiorꝝ inducens ⁊ ciuitates ſo-
domorũ ⁊ gomorreorꝝ in cinerē

Sʒ i eis q̃ʒ q̃s ꝑ ipuriſſima facta ſua ⁊ ſacrificia vel myſteria execrãda q̃ faciũt i odium chriſtiani nomĩs ꝯcitant: exiſtimantibus impitis omneſ chriſtianos huiuſmodi flagitijs mãcipatos.

Si eni deus an. Si apoſtatas angelos traditos pęnis inferni ad maiores cruciatus reſeruat in die iudicij· ſi etiã mundũ ꝓpter ſcelera deleuit· ſi ſodomitas deleuit· ⁊ noe ⁊ loth ſaluauit; ꝯſtat quia nouit dñs pios de tētatione eripere. Iniquos vero i diem iudicij crucian dos reſeruare.

Quãuis hunc inferiorē aerem quaſi carcerē accepint· qui quãtum ad cęlum infernꝰ dicit'· reſtat adhuc pęna vltimi iudicij· q̃ paratus eſt ignis diabolo ⁊ angelis eiꝰ· nõ enim ꝑmittit illos deus cõſumi· ſed ſeruat vt grauius puniant': cũ ſuis membris· ſicut chriſtus glorificandꝰ eſt cum ſuis.

Rudentibus. Rudentes ſunt funeſ quibus nautę vela ſuſpendũt: vt flante aura portus trãquillitatem deſerant· ſeq3 ſem ꝑ ambiguis fluctibus credant. Quibꝫ rudētibus ꝯueniēter imundorum ſpirituũ conamina ꝯparant' q̃ more vt flante ſuꝑbia ĩꝑul ſi ſe aduerſus creatorem erexerũt: ipſis elatõis ſuę conatibꝫ i abiſſi ꝓfunda ſunt rapti.

Originali mun. Idē mũdus ē poſt diluuiũ qui ⁊ añ. Sed tñ ille q̃ſi alius fuit. qꝛ ille mundus aq̃ ꝑijt ⁊ tota facies terre ⁊ totus ille aer altitudine aquarum mutatus eſt.

Octauum. Sex ſunt ętates ſeculi· ſeptima ē illa vita vbi anię ſanctorum fęlici ſabbato· i· ęterna requie ꝑfruuntur. Octaua ꝯmunis reſurrectio. Occulte ergo inſinuat ꝑ tꝑalis diluuij diſcrimē· futuri iudicij diē: quãdo dãnatis repbis omnibus· iuſti gloriã vitę ꝑpetis accipient.

Et ciuitates. Hę ciuitates dupliciter in ignē ſunt redactę· qꝛ ⁊ primo eas ꝑ incendiũ cũ adiacentibus terris in cinerem redegit· ⁊ cũ loca incēdij poſtmodũ mortui mariſ vnde ꝯtexerit· ſeruare adhuc voluit regionē circa poſitã ſpeciē priſcę pęnę. Naſcunt' eñ poma pulcerrima· quę et edendi cupiditatē ſpectantibꝫ generent: Si carpas fatiſcunt ⁊ reſoluunt' in cinerem fumumq3 excitant· quaſi adhuc ardeant.

In cinerem. Ignis qui ſodomitas ſemel puniuit· ſignificat ꝙ impij ſine fine ſunt paſſuri. Q2 terra fumigabũda· ꝙ fructus pulcerrimi cinerē

intus habent ⁊ fetorē· innuit: quia dilectio carnalis ⁊ ſi ſtultis arridet nil
tamē ī inuiſibilibus niſi incendiū ſibi reſeruant. vel vt fum⁹ tormentoꝛu m
eius in ſecula ſeculoꝛum aſcendat.

Loth oppreſſum. Cruciabant iuſtū iniqua ꝓximoꝛū facta ⁊ dicta· que cernēs coꝛrigere non valebat· ipſe aūt in bonis actib⁹ ſe ſeruabat. Nec viſis vel auditis flagitijs ſe fuſcabat. vel viſu vel auditu iuſtus: qꝛ nihil ī illo videbāt· nihil de eo audiebant· niſi qđ ꝑtinebat ad iuſticiā.

Iniquos. Pſeudo ⁊ eoꝝ ſequaces· et ideo nolite eos ſequi.

In diem iudicii. Et ante diem iudicij ſoluti corpoꝛe pęnas luunt· ⁊ ī iudicio grauioꝛa expectant: quādo coꝛpoꝛe ⁊ aīa cruciabuntur.

Dominationem ꝯtēnunt. Supbos dicit ⁊ arrogātes qui ⁊ ipſi grauioꝛa generalibus luituri ſunt ſupplicia.

Sectas nō me. Hereticos dicit qui blaſphemātes fidem vel vitā oꝛtodoxoꝛuꝫ ſectas ſui nominis· i· hereſes inducunt: quibus etiā grauioꝛ iſtat tribulatio.

Ubi. Id ē· in quibus malis· quia contemnūt dominationē qꝛ audaces ⁊ cetera q̄ ſequunt̄· hec nanqꝫ faciendo angeli demonia fieri ac pęnas ſuę ſupbię ſoluere meruerunt· ⁊ qđ natura eoꝝ non patit̄ vt faciant· vt pollui carnalibus ꝯcupiſcentijs: ad illđ homines alliciūt· ⁊ ꝓ illis etiā damnabunt̄.

Ubi angeli. Ibi cruciabuntur iniqui· vbi angeli mali· qui prius ꝯtra deum ſupbierant: ⁊ inde puniti ſunt· iam nō poꝛtant· ſed potius abijciūt iudicium ſupbiendi cōtra deum· qđ ē execrabile aduerſus ſeipſos q̄a ꝓ illo grauiter puniunt̄. ⁊ territi magnitudine pęnaruꝫ: iā ab illo iudicio ꝓſūptiōis deſiſtūt. ſed iſti iniq̄ nūdum deſiſtunt. vel toꝛquebunt̄ ibi· i· apud deum· vbi angeli boni nō ſuſtinent: ſed vindicant ſiquid execrabile ꝯtra illos dicit̄. Sicut ſubuerterunt ſodomitas· ſic ⁊ apoſtoli aliqn̄ vindicabant· vt cū petrus occidit ananiā.

redigens· euerſione damnauit:
† ſ patēter ſignificans omnino ꝑituros qui ſimiles iſtis foꝛent.
†exemplum eoꝝ qui impie acturi
ſ ſū
ſunt ponens. Et iuſtum loth oppreſſum a nefandoꝛum iniuria ac luxurioſa conuerſatione eripuit.
† ſ qđ erat difficile· inter tales iuſticiā ſeruare.
aſpectu enī ⁊ auditu †iuſtus erat habitans apud eos qui de die in diem aīam iuſtam iniquis operi
† ſ ⁊ ſi hoc ⁊ illud ⁊ oīa iſta· ergo. ⁑ ſ ſicut noe ⁊ loth.
bus cruciabāt. †Nouit deus ⁑pi
† ſ ſicut diabolū· oꝛiginalē mundū· ſodomitas.
os de tētatione eripere: †iniquos vero in diem iudicij reſeruare cru
ſ reſeruabit
ciandos. Magis autem eos qui
† ſ foꝛnicatoꝛes dicit· qui ꝓ reatu fede coꝛruptionis maioꝛa in iudicio patiētur toꝛmēta qꝫ generales iniqui ⁑ ſ· i· qui moꝛe brutoꝛum animalium luxuriantur.
†poſt carnē in ꝯcupiſcētia ⁑imun
† ſ dominū iheſuꝫ iuſtū iudicē taliū recognoſcere nolunt.
dicię ambulāt· †dominationemqꝫ
† ſ ad maioꝛa crimina ⁑ ſ in ꝑpetratis.
ꝯtemnunt· †audaces ⁑ſibi placen
† ſ ſine timoꝛe vltionis ſepant homines a deo· ⁊ inſtruūt ad blaſphemandū.
tes: †ſectas non metuunt introducere blaſphemantes. †Ubi angeli foꝛtitudine ⁊ virtute cum ſint maioꝛes· non poꝛtant aduerſum ſe
† ſ omnes hi reſeruantur ad maioꝛa· vbi tanta vis ē penarū· qꝛ ⁊ angeli mali qui ſunt maioꝛes foꝛtitudine ⁊ robuſtioꝛes ad ꝑferendū qꝫ hoīes non poꝛtāt quaſi onus intolerabile.
† ſ quantū ad patiētes· i· maioꝛes penas ⁑ ſ magiſtri erroꝛis.
†execrabile iudiciū· ⁑ Hi vero ve
ſ tendunt
lut irrationabilia pecoꝛa naturali
ſ ſic iſti
ter in captionē ⁊ in ꝑnitiem in his
ſ quare blaſphemēt
quę ignoꝛabant blaſphemantes
ſ in coꝛrupto ſenſu ſ a ꝯſoꝛtio ſanctoꝝ
in coꝛruptōne ſua ꝑibunt ꝑcipien

Uelut irrationa. Sicut irrationabilibus aīantibus naturale ē cauſa pabuli ſepius in captionē ⁊ ꝑnitiem ignoꝛanter incidere: ita heretici cōparati iumētis inſipientibus ꝓpter appetitū ſuę coꝛruptōis explendū incoꝛruptā catholicę ecclię doctrinā blaſphemātes ⁊ vitā· ſibi ꝑditōis laq̄os nectūt· de q̄b⁹ cū dixiſſꝫ blaſphemātes ī coꝛruptōe ſua: recte addidit· ⁊ ꝑibūt

Mercedē iniuſ. Id eſt. pęnā ꝓ malis opibus· ⁊ maxime illi qui cum coꝛruptioni carnis ſeruiāt: ⁊ veſanis tenent̄ erroꝛibus ꝯuerſationē iuſtoꝝ blaſphemāt· ⁊ eis qui ſane ſapiunt· detrahere nō ceſſant.

Uoluptatem. Uoluptas bona vel mala· voluptas bona recte dies vocatur qua ſancti in domino delectant̄. voluptas mala nox· cū reꝓbi ad ꝑficienda opera tenebrarū ꝑuerſe delectant̄. Iniuſti ergo delitias coinquinationis ⁊ maculę exiſtimāt voluptatē diei· quia cum vacēt delicijs impuriſſimis ⁊ execrandiſſimis· has optimas ⁊ quaſi luciſluas iudicant.

† ſ vt qui in ſoꝛdibus ē ſoꝛdeſcat adhuc.
tes †mercedem iniuſticię· voluptatem exiſtimantes diei delicias co
† ſ ⁊ ſecundū malā exiſtimationē.
inquinationis ⁊ maculę· †delicijs
† ſ vt ibi vos decipiāt
affluentes· †in cōuiuijs ſuis luxu
† ſ etiā in geſtu coꝛpis ꝓfitentur nequitiā animi vel ocul⁹· i· anima que debet ꝓuidere· vel ocul⁹ magiſter eoꝝ cupit adulteria· vel cum vxoꝛibus vel cum diabolo·
riantes vobiſcum· †oculos habē
† ſ vel inceſſabilibus delictis.
tes plenos adulterij †⁊ inceſſabi
† ſ a quib⁹ nō facile ceſſatur quia ſunt quaſi naturalia· vt ſaturitas· ebrietas· ſomnolētia.
lis †delicti· pelliciētes animas in
† ſ quia quidquid agunt cauſa auaricie faciūt
ſ vel execatū.
ſtabiles· coꝛ exercitatū †auaricia
† ſ iam poſſeſſi a maledictione eterna ⁑ ſ ex ratione enim cognoſcebāt quid credere· quomodo viuere deberent.
habētes †maledictiōis filij· ⁑dere
ſ a ſtatu mentis
linquētes rectam viā errauerunt
† ſ ad idē tēdentes ad qđ ille tetendit qui veniebat maledicere populo iſrael ꝯtra volūtatē dei ſed ꝯtinget illis ſicut balaam cōtigit· que coꝛripuit aſina de ſua veſania.
†ſecuti viam balaaꝫ ex boſoꝛ· qui mercedeꝫ iniquitatis amauit· coꝛ reptionē vero habuit ſuę veſanię
ſ quia aſina
ſubiugale mutū animal in hominis voce loquens ꝓhibuit prophetę i
† ſ nō lauātes· ſed potius coinquinātes.
ſipientiam. Hi ſunt †fontes ſine
† ſ obſcurātes inſtinctu diaboli.
aq̄· †⁊ nebulę turbinib⁹ exagitatę
† ſ pſeudo vel hereticis. ⁑ ſ obſcuritas peccatoꝝ ſuaꝝ· vt ſoꝛdeſcāt ampli⁹· vel īfernales pene
†quibus ⁑caligo tenebraruꝫ reſeruat̄. Supbia enī vanitatis loquētes pellicent in deſiderijs carnis luxurię eos q̄ paululum effugiūt
† ſ errant ⁊ alios errare faciūt ⁑ ſ vel ꝯuerſati ⁑ ſ in ſua ſecta ꝓmittunt eſſe libertatē comedendi ⁊ bibēdi· ⁊ doꝛmiēdi ⁊ regnādi ineternū.
†Qui ī erroꝛe ⁑ꝯuerſant̄· †libertatem illis promittentes· cum ipſi

Pellicientes. Pelices dicunt̄ meretrices· a pollutione vl̄ a pellis foꝛmoſitate; qua incautos illiciūt. Pelliciunt ergo animas inſtabiles varioꝛum dogmatū erroneis ſectis· q̄ſi ꝯſtuprātium luxib⁹ ſubdēdo.

Secuti viam balaam. Aliquando heretici tam execrāda dogmata ꝓferunt: vt etiā pagani ſtulti qui diuina cognitione carent illoꝝ deteſtent̄ īſaniam illoꝝ diſtoꝛta ⁊ deo ꝯtraria itinera ſapiēdo ſanius redarguant· ⁊ qđ peius eſt multi catholicoꝝ intātum amāt mercedem iniquitatis: vt etiam docti clerici ab indoctis laicis merito lacerent̄. Qui cōparant̄ ꝓphetę qui verbis aſinę ꝯtra naturā loquētis coꝛripit̄. Nec tamen a ꝓpoſito praui itineris retardāt̄ qui veniūt de boſoꝛ. Boſoꝛ carneus ſiue in tribulatione dicit̄· quia nulla alia cauſa magis adulterāt verbuꝫ veritatis· qꝫ ꝓ ꝯcupiſcentia carnis. vnde ⁊ in tribulatione ſūt poſiti· nō qꝛ pro domino patiant̄· ſed animos īfirmoꝝ ſuis doctrinis ⁊ ꝑuerſis exemplis opprimunt ne reſpicere poſſint. Balaam vanus populus· vel precipitans eos. qđ illis ꝯuenit. Qui enī agnitam veritateꝫ ſponte deſerunt· vanus populus ſunt· ⁊ in precipitiū ſuos mittunt auditoꝛes· quibus nō ſalutaria quę coꝛrigant ſed erronea quę delectent predicāt· de quibus ſubdit̄. hi ſunt fontes ſine aqua ꝓmittunt imb'ē doctrinarū quē non habent· velut nubes ꝓphetice ad quas ꝑueniat veritas dei· ⁊ turbinibus demonū ⁊ vitioꝝ agitant̄. loquunt̄ grādia ⁊ tot⁹ eoꝝ ſermo ſuperbia eſt.

Hi ſunt. Non ſunt imitandi pſeudo: quia licet videant̄ vtiles nihil tñ in eis ē niſi vanitas ⁊ īmundicia.

Superbia. Supbe dicētes ſe eſſe iuſtos qꝫuis ſit vanū· carnaliter deſiderantes· ⁊ luxurioſe viuētes· pellicēt qui parū effugiūt q̄ cum ſimiles eis ſunt· tñ aliq̄tenus declināt eoꝝ ſocietatē· ⁊ a peccatis aliq̄tenus abſtinent.

In deſideriis car. ⁊c. Immundus ē omnis q̄ exaltat coꝛ ſuū vt qui paululū refugerint a peccatis ad ſuū reuertant̄ erroꝛē· ⁊ ſtudent in luxuria

Si in cognitione domini no. et ſal. ihe. ⁊c. Refugiētes coīquinationes anīe ⁊ corpis quas mundus imittit· rurſus implicati his ſicut añ baptiſmum ſupantur ab illis coīquinationibus: apparet ꝙ facta ſunt poſteriora deteriora priorib⁹· quia magis offendūt deum ꝙ̄ ante baptiſmū ⁊ maiores penas patient᷑: quia mēdaces ſunt ꝓmiſſionis facte ī baptiſmo.
Contigit enim illis ⁊c. In ꝓuerbijs cum expoſitione poſitū eſt. Sicut canis qui reuertit᷑ ad vomitū ſuum: ita ſtultus qui iterat ſtulticiā ſuā. Et poſt apoſtol⁹ addit de ſuo. Et ſus lota in .u. l. Canis cum vomit ꝑfecto cibū q̇ pectus deprimebat ꝓijcit. Sed cum ad vomitum reuertit᷑· vnde leuiatus fuerat rurſuſ occupat᷑. Sic qui nequitiā que mentis intima ꝑmebat ꝯfitēdo ꝓijcit: poſt ꝯfeſſionē dum repetit reſumit. Sus dum in luto lauat᷑ ſordidior reddit᷑. Sic qui peccatū plāgit nec tamen deſerit: pene grauiori ſe ſubijcit· qui ⁊ ipſam ꝙ̄ flendo impetrare potuit veniam ꝯtempſit: ⁊ q̄ſi in lutoſa aq̄ ſemetipſum voluit· q̄a dū fletibus ſuis vite mūdiciā ſubtrahit: ante dei oculós ſordidas ipſas etiam lacrimas facit.

† i· ſerui corrupti vel ſerui diaboli corrūpentis.
† ⁊ vere ſunt ſerui · quia.

†ſerui ſint corruptionis. †A quo enim quis ſupatus eſt: hui⁹ ⁊ ſer-

† ⁊ vere ſūt ſerui acquiſiti· quia cū prius liberi eſſent modo cogunt᷑ ſeruire grauius ꝙ̄ antea.

uus eſt. †Si enim refugientes coinquinationes mūdi in cognitione domini noſtri ⁊ ſaluatoris ihe ſu chriſti· his rurſus implicati ſuperant᷑: facta ſunt eis poſteriora

† vere deteriora ſ minus malum.

deteriora priorib⁹. †Melius enim erat illis non cognoſcere viam iu-

† quia preter mala que ſicut prius agūt: preuaricatores ꝓmiſſionis ſunt.

ſticie ꝙ̄ †poſt agnitionē retrorſū ꝯuerti ab eo q̄d illis traditum eſt

ſ ꝓbat autoritate ſub

ſancto mandato. Contigit enim

ſpecie canis q̄d ſunt nequā ſerui ſ illis ꝯuenit illud verū ꝓuerbiū · vel illa pars libri que continet illud ꝓuerbium.

illud eis veri prouerbij· canis reuerſus ad ſuum vomitū: ⁊ ſus lota ī uolutabro luti.

C. .III.
Hanc ecce uob. Iam aliam epiſtolā ſcripſi· ad repellēdos pſeudo. Et vt meam magnā ſollicitudinē vobis oſtendā· ecce ꝑ eadem cauſa hanc etiam ſecundā ſcribo ·e·
Ut memores. Ut ꝑ illas epiſtolas ſitis memores eorum verborū que ego ipſe p̄ſens predixi vobis. verbor̄ dico acceptorum a ſanctis ꝓphetiſ que autoritate ſanctorum ꝓphetarum ꝯfirmant᷑: ⁊ ſitis memoreſ p̄ceptorum ſanctorū apoſtolorum· ne p̄cepta que ſancti apoſtoli dederunt vobis: dimittatis pro p̄dicatione illor̄ pſeudo: ⁊ que p̄cepta ſunt etiā domini ⁊ ſaluatoris· quia ipſe domin⁹ qui venit ſaluare nos· hec p̄cepta inſtituit: ⁊ ſeruare p̄cepit.

C. .III.

Hanc ecce uobis chariſſimi ſecun-

† epiſtolis ſ vobis quibus ſcribo epiſtolam.

dam ſcribo epiſtolā. †in quibus

† vt vos cōmoneā· ⁊ vos alios ꝯmoneatis

vrā excito †in cōmonitionē ſince-

rā mentē: Ut memores ſitis eor̄ que predixi verborū a ſanctis ꝓphetis ⁊ apoſtolorū veſtrorum p̄ceptor̄ domini ⁊ ſaluatoris. hoc

† tēpore antichriſti· cui⁹ iam ſunt iſti ꝓcones.

primū ſcientes· ꝙ venient †i nouiſſimis dieb⁹ in deceptiōe illuſores iuxta ꝓprias ꝯcupiſcētiaſ ambulātes· dicentes: vbi ē promiſſio aut

† ex parte ſtultor̄ nō ē ꝓmiſſio aut aduētus · q̄ exquo antiqui patres mortui ſūt · nihil videm⁹ mutatū in mundo neq̄ aliquid immutabit᷑ niſi ſicut modo eſt.

aduentus eius: †Ex quo enim patres dormierunt: ſic omnia pſeuerant ab initio creature. †Latet enī

† hic apoſtolus ex ſua parte
† nullū iudiciū eſſe futurū †· alia tranſlatio · celi erāt olī de aqua ⁊ ꝑ aquā ꝯſtituti. † alterius modi·

eos hoc †volentes †ꝙ celi †erant prius ⁊ terra de aqua· ⁊ ꝑ aquam

† duo· i· in quibus ꝑtibus aere ⁊ terra.

cōſiſtēs dei verbo: ꝑ †que ille tūc

ſ pollutus peccatis hominū per aquam purgatus eſt.

mundus aqua inundatus perijt.

ſ poſt diluuiū ⁊ coinquinant᷑ peccatis reſeruati

Celi autē qui nunc ſunt ⁊ terra eo

ſunt vt purgētur ꝑ ignem cū ſuis malis habitatoribus in die iudicij.

dē verbo repoſiti · ſunt igni reſeruati in diem iudicij: ⁊ ꝑditionis impiorū hominū. Unum vero hoc nō lateat voſ chariſſimi· quia vn⁹

Illuſores. Illudētes fidei ⁊ ſpei chriſtianor̄· ꝙ tēpus reſurrectionis futurū ſibi fruſtra ꝓmittāt· ñ iuxta catholicā fidē: ſ ſcd̄m ꝓprias ꝯcupiſcētias ambulantes nouis peccatis gaudentes ⁊ dicētes vbi ē ꝓmiſſio· hoc volunt vobis inducere: vt omnes ꝓmiſſiones de chriſto vanas credatis quaſi nō ſunt īpleta in chriſto que de illo p̄dicta ſunt in ꝓphetis. Aut vbi ē aduentus eius: quaſi q̄d ſignum de aduētu eius poteſtis oſtēdere: quaſi nullus aduentus ē futurus. Ideo nō credūt futurū aduentū: quia exquo patres noſtri dormierūt· id ē· a tēpore reſurrectionis quādo patres feſſi eū expectādo requieuerūt· vbi primū cepit p̄dicari reſurrectō mortuor̄· omīa· curſus ⁊ ordo omniū creaturarū ſic pſeuerat· ſicut modo· ⁊ nihil mutatum ē ad teſtimoniū aduentus eius· ⁊ hoc ab initio creature. Sicut fuit in principio mundi· ſic adhuc ē· ⁊ ideo nō credunt vllū aduentū futurum.
Ubi ē promiſſio. Paulus ſcribens theſſalonicenſibus coercet eos qui diem domini inſtare autumabāt. Petrus rep̄hendit illos qui aduētum ⁊ ꝓmiſſa domini tardare aſſeuerant. Unde ꝯſtat omnibus qui diligunt aduentū eius mentē in hac opinione temperantius cohibendam· vt neq̄ vicinū citiuſq̄ aduenturā diem domini· neq̄ rurſum tardius hunc aduētare ſuſpicemur. Sed hoc ſolum ꝓcuremus: vt ſiue ocius ſiue ſero aduenięs· ꝑatos nos poſſit inuenire dum venerit.
Latet enim. Ideo dicūt omnia eodē modo pſeuerare: quia vel vere neſciunt· vel fingunt ſe neſcire· vt vos decipiāt duo dei iudicia· alterū ꝑ aquā q̄d p̄terijt· alterū ꝑ ignē q̄d reſtat. hoc dicit latet eoſ· ꝙ celi· i· iſte humidus aer ⁊ turbulētus de quo dicit᷑: Milu⁹ in celo cognouit tēp⁹ ſuū· erant prius· i· iter priores creaturas mūdi. vel prius· i· ante diluuiū. Et ꝙ terra erat pri⁹ ꝯſiſtens de aq̄· i· ꝑ remotionē aque· q̄ opante verbo dei cōgregata ē in vnum· ⁊ ita apparuit arida· et ꝯſiſtens ꝑ aquā· quia diuina diſpoſitōe venis aquarū ē tota plena· ſicut corpus aīalium ſanguine· ne ariditate deficeret· ſi irrigatio aque deficeret: ꝑ que duo· i· in quibꝰ duabus ꝑtibus aere ⁊ terra· qui tūc erat mūdus alteriuſ modi ꝙ̄ iſte ꝑijt· inūdatus aqua diluuij. Nam ſupiores ꝑtes nō attigit diluuiū. Celi. a· q̄ n. ſunt. ⁊ terra. eodem verbo dei repoſiti· in eā formā quā mō habent: ſunt reſeruati igni ī melius ꝯmutāda in diem iud̄. ⁊ ꝑditionis impior̄ hoīm.
Per que ille tūc m. pe. Perijt terra q̄ ſubmerſa tāto tempore fructificare deſtitit. poſtea etiā diſſimilē pleriſq̄ in locis ab ea quā prius acceꝑat faciē recepit. ꝑierunt ⁊ celi ſecundū ſpecies huius aeris. Occupauit enim aqua totam iſtam capacitatē vbi aues volitant. Sunt ⁊ celi ſupiores· ſed vtrū ⁊ ipſi ꝑituri ſunt igni· an hi ſoli qui etiā in diluuio ꝑierūt: diſceptatio ē aliqñ ſcrupuloſior inter doctos.
Unū uero hoc. Probato ꝙ iudiciū vere erit· oñdit ꝙ̄ efficax fuerit. Si dicit᷑ vobis a pſeudo· q̄d vultis poteſtis facere: q̄ tm̄ tēpus reſtat vſq̄ ad diē iudicij· ꝙ ex longinquitate tp̄is iudex ſcire multa nō poterit· nō credatis eis· quia q̇dq̇d poteſt fieri mille annis ita videt· ſicut illud q̄d fit vna die. Si dicūt mille annis penitēdo nō aſſequimini veniā delictorum nō credatis· q̄ vnus dies vere penitētie tm̄ valet quantū mille anni· ſicut latroni. Si dicunt nō oportet tā diu laborare· vna die poteſtis reſpirare nō credatis. quia mille anni laboris nō plus ſufficiūt ad vitā ꝙ̄ vn⁹ dies.
Et qñquidem futurū ē iudicium· ergo nolite ſeduci ꝑ pſeudo· qui dicūt vobis ꝙ ⁊ ſi ſit futurū iudiciū· nō tm̄ vobis timendū· q̄ cū ſint tot cogitationes ⁊ tot actus hominū: ſi ſigillatim debeāt diſcuti· non ſufficient milia annor̄. cū in vno ſolo die dicat᷑ futurū iudiciū: ⁊ ſic multa poterunt latere iudicē. Sed nō lateat vos iſtud· ꝙ tantū valet apud deum vnus dies ad

agendum aliquid·quantũ mille anni hoībus ad ſolã rem faciendam.
Sicut mille an. In agnitione diuine virtutis ⁊ p̃terita ⁊ preſentia ⁊ futura equaliter preſentia conſtant: ⁊ que longa nobis vel breuia vident̃ tempoꝝ curricula equalis ſunt ſpacij apud conditorẽ tẽporum·qui omnia equaliter ⁊ magna ⁊ parua conſpicit. Ideo hoc ꝯmemorat apoſtolus: vt conuincat eos qui dicebant·vbi eſt ꝓmiſſio aut aduentus eius: oſtendens deum nequaquã oblitum ſue ꝓmiſſionis aut aduẽtus. Sed cum ita vnũquęqꝫ diem ſeculi noſtri ęterna ſua memoria contemplet̃ vt annorum mille circũitus ⁊ ita mille annos vt vnius diei ſpacium ſine labore circunſpiciat. Manifeſte intelligendum ẽ· ꝙ ipſorũ quoqꝫ dieruꝫ ⁊ annorum omnium finẽ certiſſime nouerit: ⁊ abſqꝫ vlla dubitatione hoc quoqꝫ prenouerit: quãdo aduentus ipſius claritas reuelãda·qñ ꝓmiſſa ſanctis ſint reddenda premia vnde ⁊ recte ſubiungitur. Non tardat ⁊c.
Non tardat do. Et quia omnia videt poteſtis credere· ꝙ dominus non tardat ꝓmiſſis implẽdis· quia nondum eſt tempus implendi·ſed tempore q̃ preuidit implẽda implebit. Sed ideo differt: vt electoꝝ ſũmaꝫ quã ꝓuidit pri⁹ adimpleat·vñ in apocalipſi· Et dictũ ẽ illiſ vt requieſcerẽt adhuc modicũ tẽpus donec ꝯpleant̃ ꝯſerui eorum.
Celi magno. All. Celi.i.ſancti ſiquid i eis purgandum eſt ꝑ ignem purgabunt̃.
Elementa. Quattuor, quibꝫ mund⁹ ꝯſiſtit·ille maxim⁹ ignis abſumet. Nec cũcta i tm̃ abſumet: vt ñ ſint. Sed duo in totũ ꝯſumet: duo vero in meliorẽ reſtituet faciem. vñ in ſequentibꝫ·nouos celos ⁊ nouã terrã·⁊ ꝓmiſſa ipſius expectam⁹ ⁊c.
Vel elemẽta ſancti qui fuerũt alijs materia bene opandi·ꝑ tẽporale ſupplicium ſoluent̃ in melius.
Nouos celos. Non ait alios·ſed veteres ⁊ antiquos in melius commutandos. vnde dauid· Ipſi ꝑibunt t·a·ꝑ·⁊ omnia ſicut veſtimẽtũ·u·et ſicut opꝑ·mu·eos·⁊ muta. Que mutabunt̃. ꝯſtat ꝓ certo·quia ꝯſumpti per ignem·mox abeunte igne gratiorẽ reſumẽt ſpeciẽ·de igne ⁊ aqua nihil tale habemus·quin poti⁹ habemus in apocalipſi·⁊ mare iam nõ eſt·habem⁹ ⁊ in ꝓphetis·lux lucerne nõ lucebit tibi amplius.
Et promiſſa ⁊c. Alleg. Nolite credere illis qui dicũt nihil eſſe impletum de omnibus que de natiuitate chriſti promiſſa ſunt·dicentes vbi ſunt noui celi·⁊ noua terra que ꝓmiſſa ſunt: nouos celos credimus illos in quibus iuſticia inhabitat·⁊ nouã terrã: illos qui ferunt fructũ nouitatis: ⁊ hos dicimus ꝓmiſſa dei·vel nos in quibus iuſticia habitat·⁊ veritatẽ ſcimus celos·i·ſanctos expectamus nouos futuros·⁊ terrã nouam: q꞉ ꝓmiſit.
In quibus. Id ẽ. quo tẽpore futuri ſeculi iuſticia habitat·quia tunc cuiqꝫ fideliũ ꝓ mõ certaminis corona reddet̃ iuſticię· qđ in hac vita fieri ñ poteſt. Ei. Id ẽ. A domino·ille ſolus ꝑfecte mundus ẽ·qui diuino iudicio mundus ẽ·humana ſepe fallunt̃ iudicia.

dies apud dñm ſicut mille anni ⁊ mille anni ſicut vn⁹ dies. Nõ tar
ſ vel ꝓmiſſionẽ
dat dñs ꝓmiſſis: Sed patienter
† vt vos i virtutib⁹ creſcatis ‡ ⁊ vt alij qui cõuertẽdi ſunt ꝯuertantur.
agit †ꝓpter vos: ‡nolens aliquos
ſ vel reſipiſcere.
perire·ſed omnes ad penitentiaꝫ
ſ nõ tardat ſed potius
reuerti. Aduenit autem dies do
† imꝓuiſus rapiẽs ad iudiciũ ‡ qui in diluuio tranſierũt·q꞉ tm̃ aſcẽdet iudicii ignis·quantum aſcendit aqua diluuii.
mini †ſicut fur· ‡i quo celi magno
† inuoluẽtis ignis ‡ in aliã formã.
†impetu ‡tranſiẽt: elementa vero calore ſoluentur. Terra autem et omnia que in ipſa ſunt exu
† quãdoquidẽ in tanto iudicio mali in peius boni in melius ſũt mutãdi.
rentur. †Cum igitur hec omnia diſſoluenda ſint·quales oportet
ſ in nobis
vos eſſe in ſanctis conuerſationi
ſ ad alios ſ ꝑ ſpem
bus ⁊ pietatibus· expectantes et
† bene agendo ſ vt tales ſitis·ꝓpter quos ſaluãdos dominus veniat ad iudiciũ ‡ iudicii
†properantes i aduentũ ‡diei domini ꝑ quem celi ardentes ſoluentur· ⁊ elementa ignis ardore tabe
ſ priora deficiẽt·ſed.
ſcent: Nouos vero celos ⁊ nouã
ſ vel ſcđm
terrã et ꝓmiſſa ipſius expectam⁹ i
ſ q꞉ dies dñi venit
qb⁹ iuſticia habitat. Propter qđ

Satagite immacu. et inuio. He ſunt vigilię de quibus dicitur. Beati ſerui illi quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes. Vigilat qui ſe a ſordibus immunẽ cuſtodit·qui quantum in ſe eſt cũ omnibus hominibus pacẽ habet qui omnes illecebras carnis ſpiritus regimini ſubdit: in ſe ipſo pace feliciſſima vtens.
Frater noſter pau. Paulum illis ſcripſiſſe dicit. In q̃ oſtendit·q̃a ꝙ paulus quibuſdaꝫ ſpecialiter eccleſijs ſcripſit: omibus eccleſijs que ſunt ꝑ orbẽ generaliter ſcripſit. Petr⁹ ſapientiam pauli laudat. Paul⁹ de ſe dicit·ego ſum minimus apoſtolorum·qui nõ ſum d.u.a.q.per.ſ.e. Paulus ꝓ priori ſe in fidelitate humiliat·et aliorum apoſtoloruꝫ inocentiã prefert. Ecce primus apoſtolorũ oblitus ſui primatus ⁊ datarum ſibi clauiũ datam paulo mirat̃ ſapientiã: quia mos ẽ electoꝝ vt magis aliorũ qꝫ ſuas mirent̃ virtutes: ⁊ ꝑ has ſe ad ꝓfectum excitent.
Difficilia. In epiſtolis pauli q̃ deprauant̃ ab hereticis dicit·maxime illa quibꝫ de gratia dei loquit̃· que iuſtificat impios· id ẽ· ex impijs facit iuſtos. Dicit em̃ vbi abundauit peccatũ ſuperabundauit gratia neqꝫ deſperaret de ꝯmiſſis peccatis·heretici ita interpretantur ꝙ ſuadeat plura facere peccata: vt potiora ꝑ hec recipiant bona. Contra quos petrus ſubiungit·vos igitur fra· ꝓſcientes· quia inſipientes multifarios introducent errores. Quidã iudicium futurum negantes·quidam diuina eloquia falſantes·quidã male interp̃tantes·quidã luxurie frena laxantes·⁊ alia multa.
Deprauant. Nullus veteris vel noui teſtamẽti liber·in quo heretici aliquid non ꝑuerterint·vel demendo·vel addendo·vel mutando. vnicũ remedium indoctis humili ſtabilitate verbis doctorum auditum prebere. quã ſtabilitatẽ quia heretici ñ habẽt vento ſupbię quaſi palea leuis de eccleſia tollunt̃. vnde ad ſuam ipſoꝝ ꝑditionem.

chariſſimi hec expectãteſ·ſatagite
† a venialibus in corpe ‡ a criminalib⁹ i mẽte.
‡ ab eo vel ad honorẽ eius veniẽtis ⁊ pulſantis
†immaculati ⁊ ‡inuiolati ‡ei inue
ſ pacificati remiſſis peccatis
niri i pace: ⁊ domini noſtri iheſu
ſ ne putetis ꝙ tardet ꝓmiſſionẽ domin⁹
chriſti longanimitatẽ ſalutem ar
ſed intelligite ꝙ ideo lõganimiter expectat dñs vt plures ſaluentur·
bitramini·ſicut ⁊ chariſſimus frater noſter paulus·ſecundum datam ſibi ſapientiam ſcripſit vobis
ſ ipſe paul⁹
Sicut ⁊ i oibus epiſtolis loquẽs
† epiſtolis ‡ que ego predixi vobis·vt hec faciatis que docui ‡ epiſtolis pauli.
†in eis ‡de his ‡in quibus ſunt q̃
† ſine lumine iuſticie
dam difficilia itellectu·q̃ ‡indocti
ſ mente·q꞉ inter doctos donec erudiant̃ non permanent.
⁊ inſtabiles deprauant·ſicut ⁊ ceteras ſcripturas ad ſuaꝫ ipſorum
ſ alias ꝑditionẽ
damnationẽ. Uos igitur fratres
ſ hec
ꝓſcientes cuſtodite: ne inſipientium errore traducti excidatis a ꝓ
ſ fidei ſ ſed potius
pria firmitate. Creſcite vero i gratia ⁊ cognitione domini noſtri et iheſu chriſti ſaluatoris. Ipſi glo
† inter quotidianas aduerſitates ‡ ⁊ maxime cũ deus deſideratus uidebitur.
ria ⁊ †nunc ⁊ ‡in diem ęternitatis.
Amen.